

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศ
สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว.*

THE TOURIST ATTRACTION MANAGEMENT PRA SAT HIN VAT PHOU CHAMPASAK
DISTRICT, CHAMPASAK PROVINCE, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC.

พระคำผ่าน ปานบุญ

PhraKhamphan Panboun

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: republic9116@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของดัชนีพจนานุกรมเรื่อง การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู มีวัตถุประสงค์ 3 อย่างคือ 1. เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว 2. เพื่อศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยมีระเบียบวิจัยคือ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่เมืองจำปาสัก ประชาชนลาว จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาท ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 3 อย่าง ภูมิภาคของผู้บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรภายในหน่วยงาน และงบประมาณในการจัดการ

1. รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปราสาทหินวัดพูคือการอนุรักษ์ไม่ว่าจะเป็นมรดกทางด้านวัฒนธรรมจากแบบวิถีการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีและ กิจกรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวธรรมชาติ รวมทั้งกิจกรรมดำเนินงานนมัสการตัวปราสาท ซึ่งมีงานประจำปี

2. ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการใน “การจัดการแหล่งท่องเที่ยว” ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ, ด้านการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสม, ด้านความปลอดภัย, ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ด้านการบริการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่เท่าที่ควร 2) ด้านการรักษาความสะอาด ยังไม่มีความสะอาดดีพอ 3) ด้านความปลอดภัย ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควรโดยเฉพาะการติดป้ายบอกเตือนจุดที่อันตรายสำหรับนักท่องเที่ยว 4) ด้านการสื่อสาร ยังขาดอุปกรณ์เครื่องมือในการสื่อสารที่ทันสมัย 5) ด้านการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ระบบการอำนวยความสะดวกยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู; เมืองจำปาสัก; ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว

* Received April 15, 2022; Revised May 19, 2022; Accepted July 24, 2022

Abstract

This research article is part of the dissertation titled The management of Prasat Hin Wat Phou tourist attraction, Champasak District, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic has 3 objectives: 1. To study the pattern of tourism activities at Prasat Hin Wat Phou, 2. To study the management of Prasat Hin Wat Phou tourist attraction 3. To study the problems and obstacles and management guidelines for the Prasat Hin Wat Phou tourist attraction, with the research method being It is a qualitative research. The sample population used in this research were: Champasak District officials, Champasak province, Lao People's Democratic Republic, totaling 10 people. Factors affecting the management of Prasat Hin Wat Phou tourist attractions, Champasak District, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic depend on 3 important factors: maturity of tourist attractions managers. In-house personnel and management budget.

1. The tourism activity model of Pra Sat Hin Wat Phou, Champasak District, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic consists of the Pra Sat Hin Wat Phou conservation tourism model, namely preserving cultural heritage from lifestyles, customs, customs and activities historical tourism and natural tourism activities including activities to worship the castle.

2. Interviewees' opinions on management in “Tourist management at Pra Sat Hin Wat Phou, Champasak District, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic” consists of 5 aspects, namely, service, cleanliness orderliness and appropriateness, safety, communication. and various facilities.

3. Problems, obstacles and recommendations in the development of tourist attraction management at Pra Sat Hin Wat Phou, Champasak district, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic, consisting of 1) services Staff and operators are not paying attention to their duties as they should, 2) Cleanliness Still not clean enough, 3) Safety have not received the attention as it should, especially putting a warning sign on the dangerous spots for tourists, 5) Various facilities the convenience system is not enough to meet the needs of tourists

Keyword; Tourism Management of Prasat Hin Wat Phou; Champasak District; Lao People's Democratic Republic

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญซึ่งสามารถทำรายได้ให้กับประเทศลาวมากเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศจึงอาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญโดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอันจะส่งผลให้ความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศดีขึ้นด้วย ดังนั้นรัฐบาลได้มีการพัฒนาองค์ประกอบหลายอย่างทางการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนควบคู่กันอีกทั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็มีส่วนสำคัญในการประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศ และในระดับนานาชาติ การจัดการแหล่งท่องเที่ยว นับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ระบบการจัดการจึงควรจัดให้สอดคล้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารจัดการสถานที่แหล่งท่องเที่ยวมีหน้าที่จะต้องให้การดูแลเอาใจใส่สถานที่แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมทั่วไปด้วยการวางแผนเป็นสัดส่วนต่างๆ คือ ด้านการบริการ ด้านการรักษาความสะอาดเป็นระเบียบเหมาะสม ด้านความปลอดภัย ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ จึงจะส่งผลให้เกิดผลดีต่อกับสถานที่แหล่งท่องเที่ยว

การบริหารจัดการ หมายถึง ศิลปะแห่งการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น ซึ่งนักบริหารมีหน้าที่ในการวางแผน จัดองค์กร อำนาจการและควบคุมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หน้าที่ของนักบริหารมีอยู่ 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การแต่งตั้งบุคลากร (Staffing) การอำนาจการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) แม้ว่าหน้าที่ของนักบริหารทั้ง 5 ประการจะถูกกำหนดโดยวิชาการสมัยใหม่ก็ตาม แต่เมื่อว่ากันทางปฏิบัติแล้วคนไทยเราก็บริหารแบบนี้มานานแล้วหน้าที่ของนักบริหารปรากฏชัดเจนในการปฏิบัติขององค์การตั้งแต่สมัยโบราณ การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting things done through other people) เมื่อว่าตามคานียามนี้ การบริหารในพระพุทธศาสนาเริ่มมีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ นั่นคือในวันอาสาฬหบูชา เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมีพระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์ (พระพรหมบัณฑิต

ผู้บริหารงานที่ดีจะต้องมีวิธีการบริหารงานที่จะทำให้ชนะใจลูกน้อง ธรรมะสำหรับผู้บริหารงาน คือ จะต้องมีความหนักแน่นมั่นคงและสามารถเป็นเสาหลักในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกน้องได้ มีความสามารถในการแบ่งงานให้ลูกน้องทำตามความชำนาญของแต่ละบุคคล และรู้จักกระจายอำนาจให้แก่ลูกน้องได้ช่วยแบ่งเบาภาระของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารงานที่ดีจึงเป็นผู้ที่คอยดูแลภาพรวมในการทำงานของบุคคลในองค์การ พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพุ เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ซึ่งมีปัญหาทั้งทางด้านกระบวนการและรูปแบบของการบริหารจัดการภายในองค์กรของหน่วยงานของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาวและยังรวมไปถึงภาคเอกชน จึงทำให้เกิดมีจุดอ่อนในการบริหาร

จัดการ ที่ยังมีหลายปัญหาที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างชาติและชาวลาวที่มาเที่ยวชม โดยเฉพาะในเรื่องของเส้นทางการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ และการบริการของหน่วยงานของผู้ประกอบการทางธุรกิจเช่น บ้านพัก โรงแรม ร้านอาหารการบริการต่างๆ ยังไม่เป็นไปตามระบบเท่าที่ควรตามที่ทางรัฐได้วางเอาไว้ และอีกอย่างการบริหารจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูมรดกวัฒนธรรมควรเป็นเรื่องที่มี หลักประสมประสานกันหลายรูปแบบ รวมทั้งการบริหารทางธุรกิจ การจัดการรักษาสถานที่และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นมรดกโลกจึงเป็นปัญหาต่อกระบวนการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อุตสาหกรรมด้านการขนส่ง โบราณคดี พิพิธภัณฑสถานศิลปะ ที่มองเห็น สัมผัสได้ และผลผลิตต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวในเมืองจำปาสักแม้กระทั่งในสถานที่ท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู ยังข้อจำกัดอยู่มากพอสมควร ทั้งด้านศักยภาพ ด้านนโยบาย ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองจำปาสัก ในปัจจุบันยังขาดบุคลากรด้านการบริหารจัดการที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านการบริหารจัดการเป็นจำนวนมากพอสมควร จึงทำให้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาวยังขาดประสิทธิภาพที่เพียงพอ

การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร มาประกอบเป็นกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้มองเห็นลักษณะของการบริหารได้ดังนี้ การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์ การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นสำคัญ การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหาร เป็นองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารมีลักษณะการดำเนินการที่เป็นกระบวนการการบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มคน การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและของกลุ่มคน และการบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล

ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยส่วนมากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการด้านการรักษาความสะอาดเป็นระเบียบเหมาะสม ด้านความปลอดภัย ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ยังให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู โดยเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการจัดการของหน่วยงานของภาครัฐและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องได้มีการทำงานร่วมกันจึงจะประสบผลสำเร็จได้จำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและการวางแผนที่เหมาะสมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เพื่อให้พื้นที่ทุกๆจุดภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาดสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีสีสันสดใสสบายตา และมีบรรยากาศในแหล่งท่องเที่ยวที่ร่มรื่น มีสวนต้นไม้ สวนดอกไม้ไว้สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้นั่งพักผ่อน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ จะต้องให้ความสำคัญต่อทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มากที่สุดเป็นอันดับแรก และให้คณะกรรมการขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนและมีการจัดทำผังแสดงบริเวณสถานที่แหล่งท่องเที่ยว

ปราสาทหินวัดพูและสิ่งแวดล้อมให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทุกครั้ง จะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกับคณะผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนทุกครั้ง ก่อนที่จะมีการดำเนินการใดๆ

ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้เป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือเพื่อมุ่งศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาวโดยมีผลต่อรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดการ และปัญหาอุปสรรคในการจัดการ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูให้ที่ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู
2. เพื่อศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งเน้นศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้แก่ประเด็นดังนี้ รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดการแหล่งท่องเที่ยว และ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ขอบเขตพื้นที่/องค์กร

ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ สถานที่ท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ขอบเขตประชากร

ได้แก่ เจ้าหน้าที่เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว จำนวน 10 คน

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ “การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว” ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการ

บริการ, ด้านการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสม, ด้านความปลอดภัย, ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของบุคคลทั้งสามกลุ่มคือ ภาครัฐที่เป็นผู้วางนโยบาย และการวางแผนการจัดการ ภาคเอกชนหรือประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจด้านการโรงแรม บ้านพัก ร้านอาหาร ร้านค้าขาย และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูที่จะต้องให้ความร่วมมือต่อกฎระเบียบ มาตรการต่างๆ ของภาครัฐที่วางออกมา เพราะฉะนั้นแล้วทั้งสามส่วนนี้จึงต้องมีการทำงานร่วมกันโดยอาศัยกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูที่ทางหน่วยงานของภาครัฐได้วางแผนนโยบายการจัดการออกมา

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบขอกิจกรรมการท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และรวมทั้งกิจกรรมดำเนินงานนัมัสการปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พระศรีสุทธิพงษ์ (สมส่วน ปฎิภาโณ) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการมรดกโลกโดยการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ผลการวิจัยพบว่า 1) โบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โบราณสถานภายในกำแพง เมืองคือจุดศูนย์กลางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยมีโบราณสถานจำนวน 63 แห่ง ที่สำคัญได้แก่วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่ในใจกลางเมือง ตามความเชื่อแบบฮินดูโบราณเรื่องจักรวาล นอกจากนี้ยังมีเนินปราสาท ซึ่งเป็นบริเวณที่ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พบศิลาจารึกหลักที่ 1 วัดศรีสวาย อยู่ทางด้านใต้ของวัดมหาธาตุ เป็นโบราณสถานศิลปะ ขอม มีการพบเทวรูป ศิวลึงค์ และเครื่องถ้วยจีนแบบราชวงศ์หยวน เชื่อว่าเคยเป็นเทวสถาน ก่อนดัดแปลงมาเป็นพุทธสถาน วัดสระศรีเป็นโบราณสถานที่มีความงดงามเนื่องจากตั้งอยู่ กลางสระน้ำขนาดใหญ่เรียกว่าตระพังกวน สิ่งสำคัญของวัดคือเจดีย์ทรงกลม วิหารและ โบสถ์กลางน้ำนอกจากนั้นมีวัดชนะสงคราม วัดตระพังทอง กำแพงเมืองและคูเมือง เป็นต้น

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ, ด้านการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสม, ด้านความปลอดภัย, ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ภัทรวดี จินดารักษ์ ได้วิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่สีเขียว ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านบทบาทหน้าที่ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐ เอกชนหรือประชาชน และนักท่องเที่ยว ซึ่งได้มีการทำงานร่วมกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพราะฉะนั้นแล้วการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ เอกชนหรือประชาชน และนักท่องเที่ยวจึงเป็นส่วน

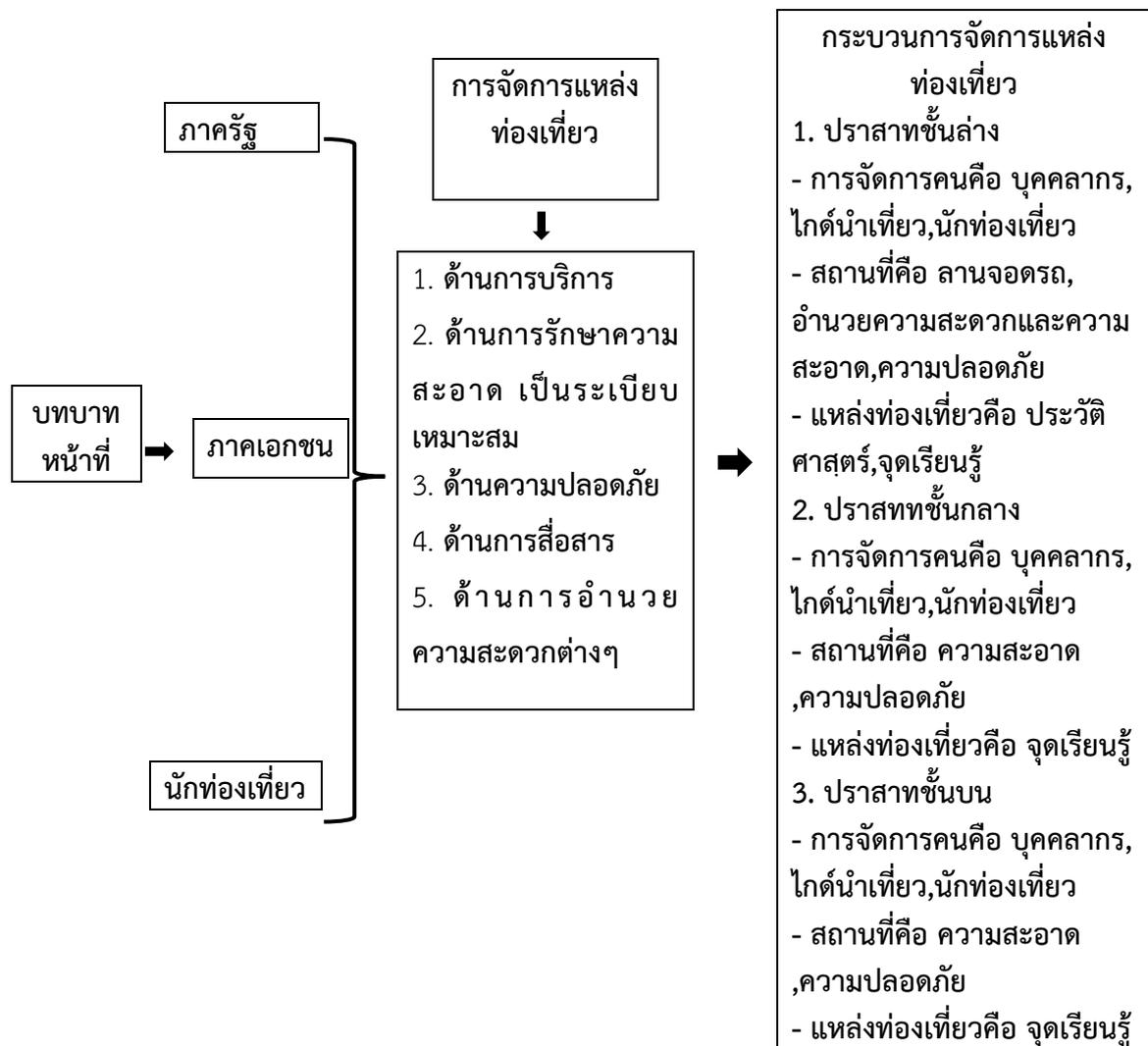

สำคัญในการขับเคลื่อนให้บรรลุตามเป้าหมายในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งในด้านการบริการ, ด้านการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสม, ด้านความปลอดภัย, ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคใน “การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว” ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ, ด้านการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบ เหมาะสม, ด้านความปลอดภัย, ด้านการสื่อสาร และด้านการอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ กนกวรรณ ชูชาญ ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ทางทรัพยากรวัฒนธรรมโดยผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านผาหมอนดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบแนวโน้มของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนเอง คือวิธีการจัดการความรู้ฝึกลึก และกระบวนการในการสืบทอดความรู้ทางทรัพยากรวัฒนธรรมภายในชุมชน และแนวโน้มของสภาพปัญหาในการจัดการความรู้ทางทรัพยากรวัฒนธรรม ได้แก่ การขาดการหมุนเวียนความรู้ และการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม ความหลากหลายและความแตกต่างของสภาพปัญหาการเปลี่ยนแปลงของบทบาทผู้นำ รวมถึงการดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยว

องค์ความรู้กาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว” ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้โดยสามารถสรุปเป็นแผนภูมิองค์ความรู้ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย สามารถอธิบาย และสรุปได้ดังนี้ พบว่า ระบบของการทำงานของภาครัฐ และระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูได้อย่างแท้จริง สิ่งสำคัญคือ บทบาทหน้าที่กลุ่มบุคคลของภาครัฐ ภาคเอกชน และนักท่องเที่ยว ซึ่งทั้งสามกลุ่มนี้มีส่วนสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู มันจำเป็นจะต้องอาศัยภาครัฐที่เป็นระดับนโยบายการวางแผนเป็นผู้ถืออำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นภายใน แขวงจำปาสัก ซึ่งได้ตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู จึงได้ออกบรรดากฎหมาย ข้อกำหนด และระเบียบการต่างๆ รวมถึงการวางแผนผังแหล่งท่องเที่ยว และการออกระเบียบการเฉพาะโดยมีการประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นในการคุ้มครอง การ

อนุรักษ์ และการวางมาตรการอันจำเป็นต่อบุคคลที่ละเมิด ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการศึกษา ภาวะเทียบของการจัดการ การคุ้มครองแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูอันเป็นสมบัติ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของชาติ รวมทั้งความสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจ สังคม จารีต ประเพณี และวัฒนธรรม และต้องอาศัยการร่วมมือของภาคเอกชนหรือประชาชนที่ทำหน้าที่ในการบริการให้แก่นักท่องเที่ยวในด้านโรงแรม บ้านพัก ร้านอาหาร ร้านขายสินค้า ร้านอาบอบนวดเพื่อบริการให้กับนักท่องเที่ยวจะต้องให้ความร่วมมือกับภาครัฐ และปฏิบัติตามกลไกภาวะเทียบที่ทางภาครัฐได้วางนโยบายเอาไว้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และเป็นระเบียบต่อกับระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู ของภาครัฐที่ได้วางนโยบาย และแผนการจัดการ และกลุ่มสุดท้ายก็คือนักท่องเที่ยวผู้เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพูจะต้องปฏิบัติตามภาวะเทียบ นโยบายที่ทางภาครัฐได้วางออกโดยไม่สร้างปัญหา และความเสียหายต่อกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และเป็นระเบียบ และก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ผลสำเร็จต่อกับระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู ของภาครัฐที่ได้วางนโยบาย และแผนการจัดการ

เพราะฉะนั้นบุคคลทั้งสามกลุ่มนี้จะต้องมาร่วมกันจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู ต้องสอดคล้องปัญหาหรือความต้องการ จึงจะสามารถทำให้ปัญหาหรือความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองหรือแก้ไขไปได้ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะประสบผลสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารจัดการ ศักยภาพของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ทุกคน รวมทั้งภาคเอกชนหรือประชาชน และนักท่องเที่ยว จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1 ควรมีการนำเอากระบวนการบริหารจัดการในงานวิจัยไปใช้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อใช้ในการจัดการพื้นที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว

2 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมากยิ่งขึ้น

3 ควรส่งเสริมให้ผู้นำหมู่บ้านภายในท้องถิ่นนั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนโดยตั้งเป็นกรรมการเพื่อช่วยกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมั่นคงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาต่อในประเด็นการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเชิงพุทธบูรณาการ

2 ควรศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินวัดพู เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเชิงพุทธบูรณาการ

3 ควรศึกษาประเด็นการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ภายใน เมืองจำปาสัก แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4 ควรศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของประเทศอื่นๆ ในอาเซียน เช่น ไทย พม่า กัมพูชา และเวียดนามฯ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชูชาญ. การจัดการความรู้ทางทรัพยากรวัฒนธรรมโดยผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านผาหมอนดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารงานวัฒนธรรม. บัณฑิตวิทยาลัยนวัตกรรม: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2552.
- พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). **คุณธรรมและพุทธวิธีการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรมและโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2535.
- พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี). **คนสำราญงานสำเร็จ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). 2550.
- พระศรีสุทธิพงษ์ (สมส่วน ปฎิภาโณ). **การจัดการมรดกโลกโดยการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธ**. บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน. 2564.
- ภัทรวดี จินดารักษ์. **การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่สีเขียวตำบลบางกะเจ้าและตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม คณะวนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2559.
- สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไพบูลย์ สำราญพุดิ. 2541.